

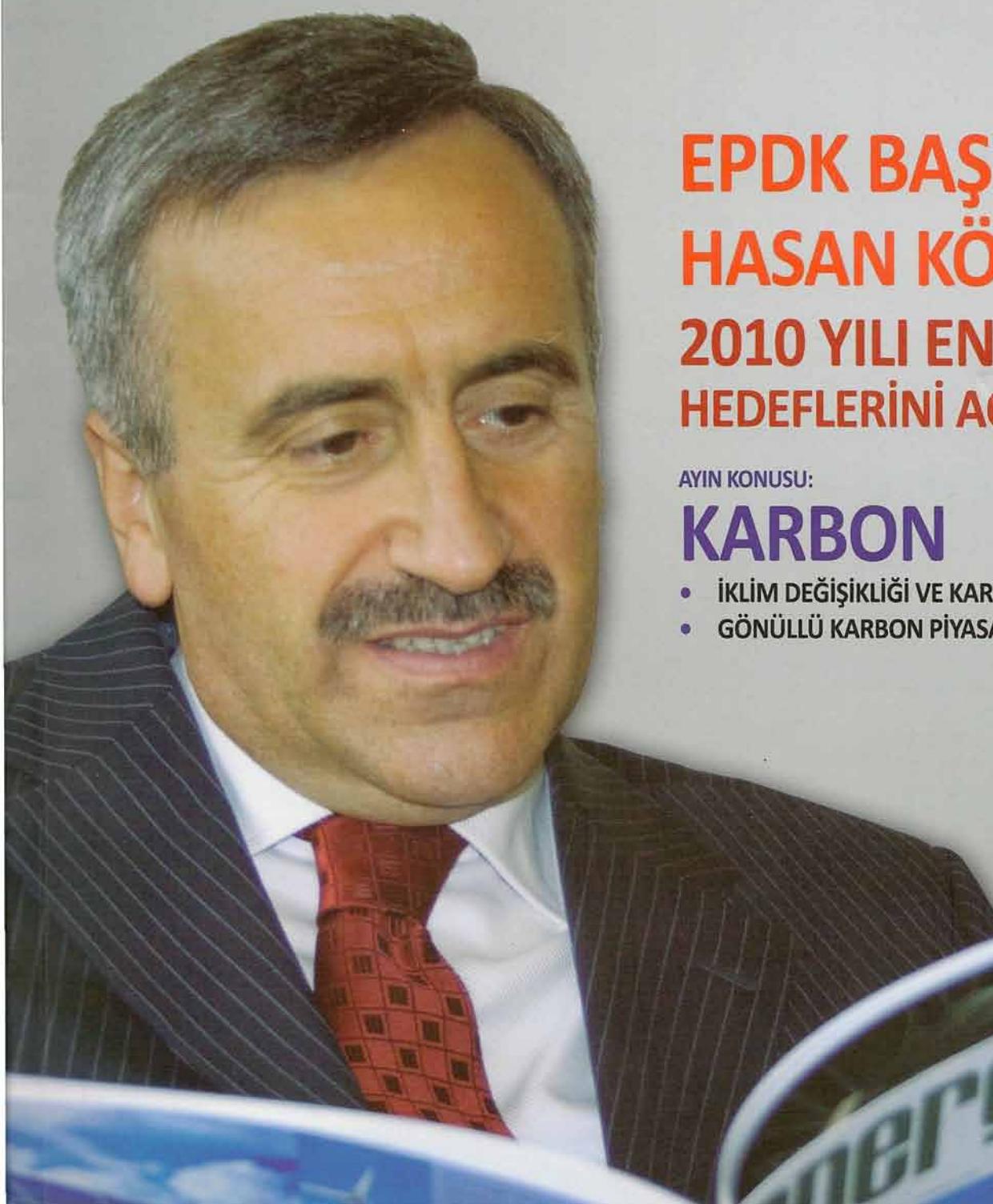
energyTURK

Enerji ve Çevre Dergisi Energy and Environment Magazine

Sayı/Issue 02 Ekim-Kasım-Aralık 2009/October-November-December 2009

Fiyat Price 7 TL

ISSN 1309-1492

EPDK BAŞKANI HASAN KÖKTAŞ 2010 YILI ENERJİ HEDEFLERİNİ AÇIKLADI

AYIN KONUSU:

KARBON

- İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE KARBON
- GÖNÜLLÜ KARBON PIYASASI TÜRKİYE

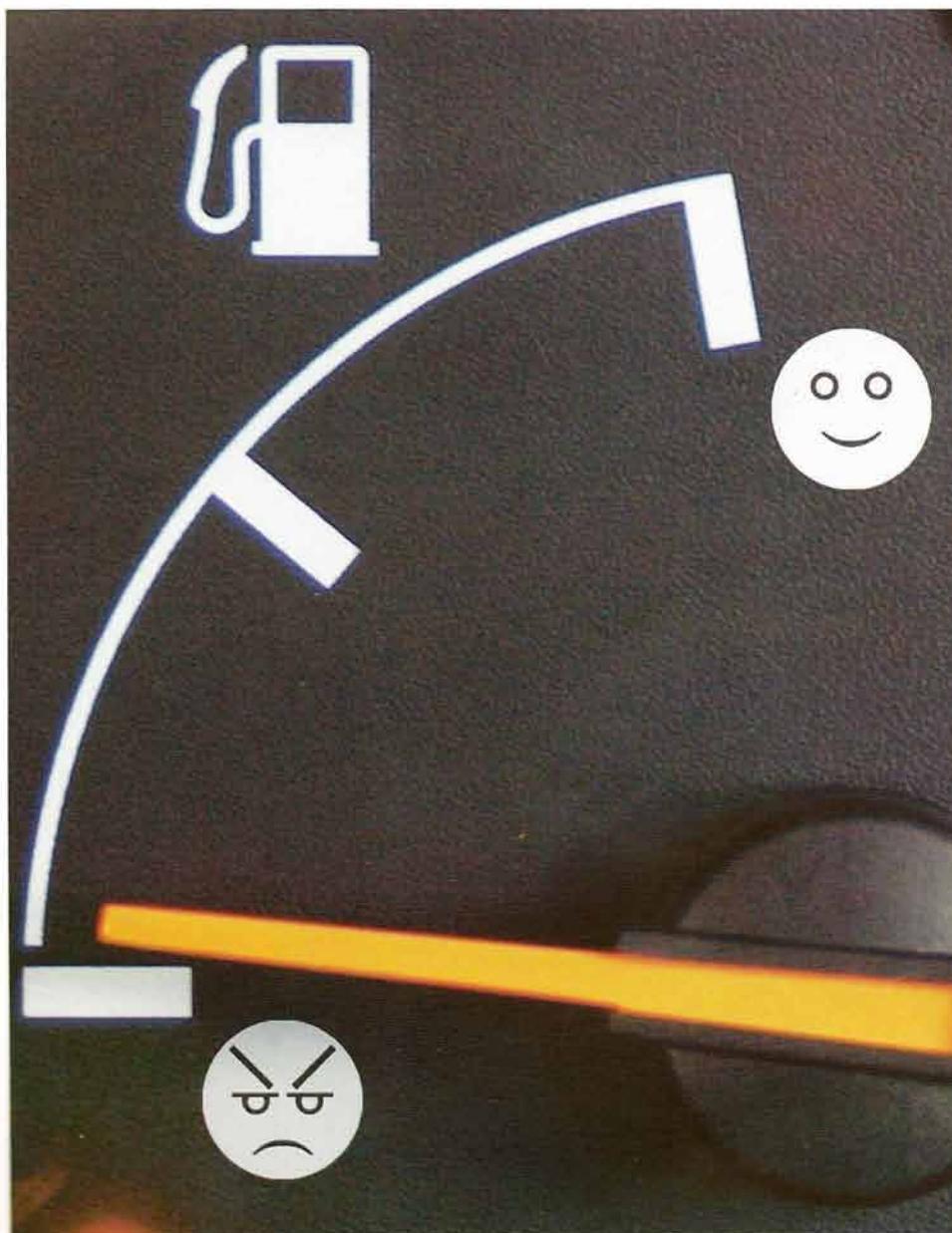
TESBİT VE ÖNERİLER: TÜRKİYE'NİN PETROL SORUNU

Ülkemizin yıllık petrol tüketimi, 2008 yılı rakamlarıyla 32,3 milyon ton, doğal gaz tüketimi ise 36 milyar metreküp (32,4 milyon ton petrol eşdeğeri) tür. Yıllık yerli petrol üretimimiz 2.134.000 ton, doğal gaz üretimimiz ise 900 milyon metreküp civarındadır. Bu durumda, ülkemizin yıllık petrol ihtiyacının ancak %6,6'sı, doğal gaz ihtiyacının ise %2,5'i yerli üretimle karşılanabilmektedir.

Türkiye bir petrol ülkesi değildir. Ülkenin kara alanları, örneğin Arap ülkelerinin akşine, genelde yüksek ölçüde deformasyona uğramış ve faylarla parçalanmış bir jeolojik rejimi yansittığından, petrol içermesi muhtemel yapıların boyutları (dolayısı ile bulunabilecek petrol rezervlerinin miktarı) oldukça küçüktür. Bu nedenle, kara alanlarında yürütülen arama çalışmaları, kategorik olarak, yüksek risk – düşük getiri çalışmalar olmaktadır.

Ülkemizin kara alanlarında yapılan son önemli keşif, 1988 yılında TPAO tarafından Adıyaman'da bulunan Karakuş sahasıdır. Yaklaşık 50 milyon varil üretilebilir rezerve sahip olan bu sahanın bir benzerrinin daha bulunma ihtimali yok denenecek kadar azdır. Kaldı ki, petrol ihraç eden ülkelerdeki sahaların rezervleriyle karşılaştırıldığında, 50 milyon varillik bir saha "küçük (marjinal) saha" kategorisine girmektedir. Kuruluşundan bu yana geçen 55 yıllık sürede son teknolojiyi kullanarak vatan sevgisi ve özveri ile çalışan milli petrol şirketimiz TPAO'nun keşif başsızlığı, tamamıyla ülkenin jeolojik yapısıyla açıklanmalıdır.

Denizlerimizde ise, geçmişten bugüne

Detection and Recommendations

Turkey's Oil Problem

In Turkey the year of the consumer of oil is 32,3 billion cubic and natural gas consumption is 36 billion cubic meters (32.4 million tons of oil equivalent).

Our annual production of 2,134,000 tons of domestic oil, natural gas production is around 900 million cubic meters. In this case, only 6.6% of our country's annual oil needs is, i 2.5% of domestic production of natural gas demand can be met with.

Turkey isn't an oil country. The country's land area, for example, unlike the Arab countries, usually highly fragmented with deformation and faulting regime reflects a geological, petroleum likely to include dimensions of buildings (with due to bulunabilecamount of additional oil reserves) is very small. Therefore, the search was carried out works in the areas of land, categorical as high risk - low return activities as well.

arama faaliyetleri yok denecek kadar azdır. Oysaki, özellikle Karadeniz'de ve Akdeniz'in doğusunda bulunan yeraltı yapıları, karasal alanların tersine, çok daha sakin bir jeolojik rejimi yanıtlanan büyük ölçekli yapılardır. Bu denizlerde yapılacak aramalar, yüksek risk-yüksek getiri diye tanımlanabilecek bir arama stratejisine tekabül eder.

Öte yandan, ülkemizin petrol ve doğal gaz açısından son derece "şanslı" olduğu bir husus ise, dünya rezervlerinin çok büyük bir bölümünün, güçlü tarihi, etnik ya da kültürel bağılarımıza bulunduğu ülkelerde ve komşularımızda olduğu gerçeğidir. Orta Doğu, Kuzey Afrika, Azerbaycan ve Orta Asya ülkelerinin çoğu, petrol aramaları açısından düşük risk - yüksek getiri olarak tanımlanabilecek ülkelerdir. Mevcut siyaset ilişkiler ne durumda olursa olsun,

bu ülkeler nezdinde Türkiye'nin ayrıcalıklı bir yeri vardır.

Petrol, stratejik önemi haiz bir kaynaktır. Bu bakımdan, ülke sınırları içinde bulunacak rezervlerin önemi yadsınamaz. Ancak, dış ülkelerde petrol rezervlerine sahip olmak; o ülkelerle ticari ilişkilerin gelişmesi, ihracat olanaklarının artması, hatta o ülkenin petrol ve diğer politikaları üzerinde söz hakkı sahibi olmayı da beraberinde getirdiğinden, stratejik açıdan çok daha önemli görülmelidir.

TPAO, ülkenin kara alanlarında yürüttüğü arama faaliyetlerine zaman geçirmeksızın son vermelii ve kaynaklarının bir bölümünü, Karadeniz ve Doğu Akdenizdeki petrol potansiyelinin belirlenmesine yöneldirmelidir. Bu anlamda büyük, çok uluslararası petrol şirketleri ile ortaklıklar; gerek risklerin paylaşılması, gerekse teknoloji, bilgi ve tecrübe birikiminden yararlanma bakımından tercih edilmelidir. Kara alanlarının aranması ise, her devirde çeşitli nedenlerle ilgi duymuş olan küçük ölçekli özel yerli ya da yabancı şirketlere bırakılabilir.

TPAO, kaynaklarının önemli bölümünü, düşük risk - yüksek getiri arama imkanları sunan çevre ülkelerde yapacağı yatırımlar için kullanmalıdır. Bu ülkelerde petrol/doğal gaz arama ve üretim hakları elde ederek ülke ihtiyacını karşılayacak tedbirleri alması, devlet petrol şirketi olarak TPAO'nun aslı görevidir.

Yurt dışında petrol ve doğal gaz arama ve üretim yapan özel Türk şirketleri de devlet tarafından özendirilmeli, desteklenmeli, hatta gerekli ön yatırım finansmanı için devlet fonlarından yararlanmalarına olanak sağlanmalıdır.

Ülkemizden geçen veya sınırlarımız içinde sonlanan petrol ve doğal gaz hatları stratejik öneme sahiptir. Ancak, söz konusu boru hatlarıyla taşınan petrol ya da doğal gazın kaynağında pay sahibi olmak, bu stratejik önemi çok daha arttırır. Bundan sonra girebilecek boru hattı projelerinde, mutlaka boru hattını besleyecek petrol ya da doğal gaz sahalarından pay alınmasının yolları bulunmalıdır.